

Marija Zakrajšek Martinjak

direktorica Zavoda Ivana Cankarja za kulturo, šport in turizem Vrhnika (ZIC)

📷 Marjeta Bogataj | 📷 Polona Avanzo

»Ljudje si želijo dogodkov in jih tudi obiskujejo«

Pogovarjali smo se z Marijo Zakrajšek Martinjak, direktorico Zavoda Ivana Cankarja za kulturo, šport in turizem Vrhnika (ZIC), kjer skrbijo, da se ves čas dogaja kaj zanimivega.

Zavod Ivana Cankarja deluje na področjih kulture, športa in turizma, kot pa pravi njegova direktorica Marija Zakrajšek Martinjak, ob tem izdajajo tudi časopis za pet sosednjih občin, upravljajo z objekti, v prihodnje pa se bodo ukvarjali tudi z mladimi. Med drugim jim bodo namenili poseben prostor. V središču Vrhnike namreč obnavljajo več kot sto let staro stavbo, v kateri bo neke vrste medgeneracijski center; zaživel naj bi po novem letu. Načrtov pa imajo še veliko več.

DEMOKRACIJA: Že nekaj let ste direktorica ZIC; kako ste zadovoljni z opravljenim delom, kaj bi izpostavili?

Zakrajšek Martinjakova: Direktorica sem tri leta, že prej pa sem bila zaposlena v tem zavodu; ukvarjala sem se s turizmom, ki je moja stroka. Kaj bi izpostavila? Da kvalitetno izvajamo številne

stalne športne, kulturne in turistične programe, upravljamo z objekti, površinami ter izvajamo raznolike projekte in investicije ob podpori občine seveda. Na področju turizma smo v zadnjih letih zelo razširili ponudbo tematskih poti – kolesarskih in pešpoti. Urejam turistične točke, veliko delamo na promociji in prireditvah. Prijavljamo se na evropske in slovenske razpise, pridobivamo sredstva, vključujemo se tudi v širše povezave, saj te prinesejo promocijo, prepoznavnost v strokovnih krogih in med domačini boljše zavedanje lastne identitete.

DEMOKRACIJA: Kako pa ste delovali med dveletno pandemijo? Je obisk že na ravni pred covidom?

Zakrajšek Martinjakova: Zdaj se približujemo, nismo še čisto tam. V času covida so bile stroge omejitve, ki smo jih bili dolžni spoštovati, sproti smo se prilagajali. Aktivnosti v naravi so potekale razmeroma normalno, zaradi zaprtja pa se seveda niso uporabljale dvorane, ni bilo prireditev. Kot zavod pa smo ves čas delali; veliko je bilo vzdrževalnih del,

snovanja novih projektov in strategij ... Skratka dela, ki obiskovalcem ni na očeh.

DEMOKRACIJA: Mesto Vrhnika je znano po kulturni dediščini; vsi poznamo Tehniški muzej Slovenije v Bistri, razgledni stolp na Planini itd. Za vsakogar se najde nekaj, kajne?

Zakrajšek Martinjakova: Da, ponudba je zelo raznolika in priporočamo obisk, ki vključuje kulturo, rekreacijo in kulinariko. Obiščete lahko dva muzeja – muzej v Bistri in Cankarjevo hišo, lahko kolesarite po Barju ali se vzpnete na Planino, Kuren ali Zaplano. Vrhnika z okolico je prepletena s številnimi tematskimi, pohodniškimi in kolesarskimi potmi, mogoče se je voziti s supom po Ljubljani, loviti ribe, plezati na naravnih stenah, se sprehajati ob Ljubljani ... Priljubljena izletniška točka je tudi Star maln pa že omenjeni stolp na Planini. Lačni pa tudi ne boste, če se ustavite v eni od tukajšnjih 23 gostiln.

DEMOKRACIJA: Lahko se pohvalite tudi s številnimi najdbami, pomembnimi v svetovnem merilu. Znamenito leseno kolo ni edino ...

Vrhnika z okolico je prepletena s številnimi tematskimi, pohodniškimi in kolesarskimi potmi.

Vrhnika bo bogatejša za nov športni park; zdaj gradijo garderobne objekte, sledili bodo še drugi.

Zakrajšek Martinjakova: Da, leseno kolo z ostjo, ki so ga našli pri Verdu, je najstarejše najdeno kolo na svetu, staro je 5.200 let; v svojih depojih ga hrani Mestni muzej Ljubljana. Še veliko starejša je lesena ost (med 38 in 45 tisoč let), ženska lobanja iz 8. tisočletja pr. n. št. pa je najstarejši najdeni skeletni ostanek človeka na območju Slovenije. V Blatni Brezovici in Bevkah so odkrili ostanke kolesarja, v Ljubljani pa med drugim drevak in rimsko ladjo itd. Vse te najdbe dokazujejo, da ima Vrhnika od nekdanje ugodne strateške oziroma prometne lego.

DEMOKRACIJA: V ZIC organizirate veliko dogodkov. Katere bi še izpostavili?

Zakrajšek Martinjakova: Vrhnika je živahno mesto in ne samo spalno naselje, čemur je naklonjena tudi občinska oblast.

Ves čas se v mestu veliko dogaja in večino teh dogodkov organizira ali soorganizira naš zavod. Ljudje si želijo dogodkov in jih tudi obiskujejo, saj ljudi povezujejo. Naj izpostavim Argonavtski festival z Nočjo na Vrhniki, Festival kave, Poletje na Vrhniki, Oberfest, decembra postavimo veliko pokrito drsališče z bogatim spremljevalnim programom ... Organiziramo tudi Cankarjeve dneve, ki potekajo skoraj en mesec, eden od pomembnejših dogodkov v tem sklopu je znova postal Cankarjev pohod.

DEMOKRACIJA: Kaj je posebnost tega pohoda?

Zakrajšek Martinjakova: Pohod povezuje Vrhniko in Ljubljano, Rožnik in hišo na Klancu, dve Cankarjevi bivališči torej. Tematsko pa pohod združuje šport, kul-

Festival kave bo letos potekal pod geslom: Dober dan se začne s kavo in konča z vinom.

turo in kulinariko. Pohod vodi naš vodnik, ki upodablja Cankarja. Med potjo se večkrat ustavimo na Cankarjevi kavi in se okrepčamo s kulinaricnimi dobrotami, ob tem pa »Cankar« predstavi »svoje« življenje.

DEMOKRACIJA: Vrhnika je prežeta z imenom in podobo največjega slovenskega pisatelja.

Zakrajšek Martinjakova: Moj priljubljeni rek je: Ni Cankarja brez Vrhnike in ni Vrhnike brez Cankarja. Dejansko se tesno prepletata; Vrhnika je bila navdih Cankarju, o njej je pisal, se zatekal vanjo ... Vrhnika pa hvaležno »dih« s tem pisateljem, se ga spominja na vsakem koraku. Ni Vrhnica, ki ga ne bi vsaj bežno poznal, za tuje pa je zanimiv kot naš največji pisatelj.

DEMOKRACIJA: Bliža se glavni jezenski dogodek. Festival kave bo potekal 9. septembra. Lahko kaj več poveste o tem?

Zakrajšek Martinjakova: Je tradicionalni dogodek, vsako leto ga obišče nekaj tisoč ljudi. Letos bo potekal pod geslom »Dober dan se začne s kavo in konča z vinom«. Združili bomo dva svetova, ki na prvi pogled nimata nič skupnega. Imeli bomo gurmanske delavnice, degustacije, stojnice, prišli bodo posebni gostje, med njimi chef Luka Košir iz gostilne Grič in kolumbijski kavni inovator Camilo Merizalde, predstavila se bo tudi lokalna pražarna Escobar, s katero organiziramo ta festival. In naš lik Ivana Cankarja bo animiral obiskovalce skupaj z belokranjskim likom Otona Župančiča; predstavljena bo namreč tudi turistična ponudba Bele krajine.

DEMOKRACIJA: Kakšni so vaši načrti za v prihodnje? Nekaj ste jih sicer že naštetili.

Zakrajšek Martinjakova: Prav zdaj smo v 1. fazi graditve novega športnega parka; gradijo se garderobni objekti v športnem parku, sledili bodo še drugi objekti znotraj parka. Revitaliziramo stare stavbe in jim dajemo vsebino. V turizmu se veliko ukvarjamo z razvojem takšnih lokacij, ki bodo v prvi vrsti namenjene domačinom, a bodo zanimive tudi za obiskovalce, na primer Močilnik, ribniki, Kuclerjev kamnolom, izviri Ljubljane ... [D]